

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**ΟΔΗΓΙΑ****Αριθμ. 4/29.05.2012**

Σήμερα ημέρα Τρίτη 29 Μαΐου 2012 και ώρα 13:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης, η Αντιπρόεδρος Λίνα Αλεξίου και τα μέλη Γιάννης Παπακώστας Κωνσταντίνος Τσουράκης, Κωνσταντίνος Αποστολάς και Γιώργος Στεφανάκης, απόν το μέλος Εύη Δεμίρη.

**Ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου των
βουλευτικών εκλογών της 17^{ης} Ιουνίου 2012**

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Έχοντας υπ' όψη:**

- α)** Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίον η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του κράτους και ο έλεγχος αυτός ασκείται από ανεξάρτητη αρχή, όπως ο νόμος ορίζει.
- β)** Τις διατάξεις του Π. Δ. 26/2012 «Κωδικοποίηση σ' ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών».
- γ)** Τις διατάξεις του Ν. 3603/2007 «Ρύθμιση θεμάτων δημοσκοπήσεων», όπως ισχύει.
- δ)** Τις αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Επικρατείας υπ' αριθμ. 11895/23.05.2012 «Όροι, προϋποθέσεις και χρόνος προβολής κατά την προεκλογική περίοδο των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων, που εκπροσωπούνται στη Βουλή των Ελλήνων και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από τους δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης καθώς και τους φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε μορφής, στις βουλευτικές εκλογές της 17ης Ιουνίου 2012» (ΦΕΚ Β' 1728/23.5.2012), 11898/23.05.2012 «Όροι, προϋποθέσεις και χρόνος προβολής κατά την προεκλογική περίοδο των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων, που δεν εκπροσωπούνται στη Βουλή των Ελλήνων και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και μετέχουν στις βουλευτικές εκλογές της 17ης Ιουνίου 2012 και από τα δημόσια και ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα» (ΦΕΚ Β' 1728/23.5.2012) και 11909/24.05.2012 «Καθορισμός αναγκαίων

λεπτομερειών, σχετικά με τις εμφανίσεις στα κρατικά και ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα των υποψηφίων βουλευτών και των οριζόμενων εκπροσώπων των κομμάτων ή των συνασπισμών, στις βουλευτικές εκλογές της 17ης Ιουνίου 2012».

- ε) Το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 2863/2000, κατά το οποίο το ΕΣΡ, εκτός των άλλων, μπορεί να απευθύνει σε κάθε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, οδηγίες.
- στ) Την ανάγκη παροχής διευκρινίσεων προς τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και τον τρόπο ελέγχου τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει την ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου των βουλευτικών εκλογών της 17ης Ιουνίου 2012.

εκδίδει την ακόλουθη Οδηγία.

Άρθρο 1 **Πεδίο εφαρμογής**

Η παρούσα Οδηγία αφορά την εφαρμογή των κανονιστικών ρυθμίσεων που ισχύουν κατά την προεκλογική περίοδο από το Σάββατο 19 Μαΐου έως και την Κυριακή 17 Ιουνίου 2012, ημερομηνία διεξαγωγής των βουλευτικών εκλογών.

Άρθρο 2 **Γενικές διατάξεις**

1. Οι ενημερωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί, κατά τη μετάδοση των πάσης φύσεως εκπομπών (ενημερωτικών, ειδησεογραφικών, ψυχαγωγικών, σατιρικών και άλλων συναφών) που αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα στις βουλευτικές εκλογές της 17ης Ιουνίου 2012, οφείλουν να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας, της αναλογικής ισότητας, της προστασίας της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και του κύρους των πολιτικών κομμάτων.
2. Ως προς την έννοια της αναλογικής ισότητας των κομμάτων που εκπροσωπούνται στην Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα άρθρα 11 και 12 της υπ' αριθ. 11895/23.05.2012 Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως.
3. Επιστάται η προσοχή στην τήρηση της υποχρέωσης διαθέσεως του ενός τρίτου (1/3) του χρόνου των δελτίων ειδήσεων για την παρουσίαση της προεκλογικής δραστηριότητας των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων, εξαιρουμένων των δελτίων

4. Οι μη ενημερωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί δεν μπορούν να μεταδίδουν προεκλογικές εκπομπές, δηλ. πολιτικές εκπομπές στις οποίες συμπεριλαμβάνονται εικόνες, μηνύματα, διαφημίσεις, δηλώσεις και άλλες σχετικές δραστηριότητες πολιτικών κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων ή αρχηγών κομμάτων ή εκπροσώπων κομμάτων ή υποψηφίων βουλευτών.

Άρθρο 3

Δημοσκοπήσεις και έρευνες γνώμης

1. Οι ενημερωτικοί ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί, κατά τη δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων, πρέπει να αναφέρουν τα εξής στοιχεία:
 - α) την επωνυμία του διενεργήσαντος τη δημοσκόπηση,
 - β) την επωνυμία ή το όνομα του εντολέα της δημοσκόπησης,
 - γ) το μέγεθος του δείγματος και τη γεωγραφική του κάλυψη,
 - δ) το χρονικό διάστημα και το έτος συλλογής των στοιχείων,
 - ε) το τυπικό στατιστικό σφάλμα σε σχέση με τα αποτελέσματα της δημοσκόπησης και
 - στ) τις ελάχιστες βάσεις του δείγματος σε σχέση με τον αριθμό των ερωτώμενων.
2. Δημοσκοπήσεις οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 Ν. 3603/2007 δεν δημοσιοποιούνται.
3. Υπενθυμίζεται ότι μετά την 24^η ώρα της Παρασκευής 01.06.2012 έως την 19^η ώρα της Κυριακής 17.06.2012 δεν επιτρέπεται η μετάδοση δημοσκόπησης ή αποτελέσματος δημοσκόπησης ή οποιασδήποτε έρευνας γνώμης, πανελλήνιου ή τοπικού χαρακτήρα, με οποιονδήποτε τρόπο κι αν διενεργήθηκε ή σχολιασμός αυτών, σχετικά με τις πολιτικές τάσεις, απόψεις και προτιμήσεις της κοινής γνώμης για πολιτικά κόμματα, πολιτικές θέσεις και πρόσωπα ή άλλα ζητήματα που συνδέονται με το αντικείμενο των εκλογών της παρούσας Οδηγίας (άρθρο 14 υπ' αριθμ. 11895/23.05.2012 Υπουργικής Αποφάσεως).
4. Η απαγόρευση αφορά και την αναμετάδοση δημοσκοπήσεων που ανακοινώθηκαν από τηλεοπτικούς ή ραδιοφωνικούς σταθμούς καθώς και από κάθε έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο της αλλοδαπής.

Άρθρο 4

Πολιτικές διαφημίσεις

1. Απαγορεύεται η μετάδοση από τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς διαφημιστικών μηνυμάτων υποψηφίων βουλευτών (άρθρο 47 παρ. 1 στοιχ. γ' ΠΔ 26/2012). Η μετάδοση των διαφημίσεων των πολιτικών κομμάτων διενεργείται δωρεάν και απαλλάσσεται από κάθε τέλος (άρθρο 45 παρ. 1 στοιχ. β' Π.Δ. 26/2012).
2. Εφιστάται η προσοχή στην τήρηση των διατάξεων περί ωρών μετάδοσης των διαφημιστικών μηνυμάτων των κομμάτων από τους σταθμούς εθνικής εμβέλειας (18:00 – 1:00) και από τους σταθμούς περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας (7:00 – 1:00) ως και περί αναλογίας κατανομής του χρόνου διαφημίσεων στα πολιτικά κόμματα, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 7, 8 και 9 της υπ' αρ. 11895/23.05.2012 Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως και στις παραγράφους 3, 4 και 5 της υπ' αρ. 11898/23.05.2012 Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως.
3. Υπενθυμίζεται ότι κατά την διάρκεια της προηγούμενης ημέρας καθώς και κατά την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών και μέχρι της 19ής ώρας δεν επιτρέπεται η μετάδοση διαφημιστικών μηνυμάτων και συγκεντρώσεων ή άλλων πολιτικών εκδηλώσεων των πολιτικών κομμάτων καθώς και η μετάδοση εκπομπών προεκλογικού διαλόγου ή εκτιμήσεων για το εκλογικό αποτέλεσμα, με εξαίρεση τις δηλώσεις των αρχηγών των πολιτικών κομμάτων που γίνονται κατά την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος (παρ. 15 της υπ' αριθ. 11895/23.05.2012 Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως).
4. Κατά τη μετάδοση των πολιτικών διαφημίσεων πρέπει να τηρούνται οι κανόνες δεοντολογίας της κειμένης νομοθεσίας. Οι διαφημίσεις πρέπει να περιέχουν σαφή μνεία του κόμματος που τις παρήγαγε και να μην προβάλλουν μηνύματα που έχουν ως αποτέλεσμα την προσβολή της προσωπικότητας συγκεκριμένων προσώπων ή του κύρους συγκεκριμένου κόμματος.
5. Δεν επιτρέπεται η άρνηση μετάδοσης πολιτικής διαφήμισης, εκτός εκείνων που ενέχουν παραβίαση της κειμένης νομοθεσίας ή των αρχών αυτής της Οδηγίας.
6. Οι πολιτικές διαφημίσεις διαχωρίζονται σαφώς από το υπόλοιπο πρόγραμμα και τις λοιπές διαφημίσεις. Της μετάδοσής τους προηγείται, για μεν τους τηλεοπτικούς σταθμούς, κάρτα με περιεχόμενο «ακολουθεί πολιτική διαφήμιση», για δε τους ραδιοφωνικούς σταθμούς ηχητικό μήνυμα με το ίδιο περιεχόμενο. Οι αναγγελίες αυτές δεν επαναλαμβάνονται, εφόσον μεταδίδονται περισσότερα από ένα μηνύματα σε συνέχεια.

Άρθρο 5

Εμφάνιση υποψήφιων βουλευτών

1. Κατά το άρθρο 72 παρ. 11 του Π.Δ. 26/2012, σε περίπτωση που οι βουλευτικές εκλογές διενεργούνται μέσα σε δεκαοκτώ μήνες από τις προηγούμενες, δεν εφαρμόζονται για τις εκλογές αυτές οι περί εκλογής βουλευτών με σταυρό προτιμήσεως διατάξεις του παρόντος, αλλά οι περί σειράς καταλήψεως εδρών διατάξεις (λίστα). Ενόψει τούτου, δεν υπάρχει υποχρέωση των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών καθώς και των φορέων παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών προς προβολή των υποψηφίων βουλευτών, ούτε και οι εκ του άρθρου 47 παρ. 2 εδαφ. α, β, γ του ως άνω Π.Δ. περιορισμοί περί την προβολή των.
2. Εφαρμόζονται οι κανόνες δεοντολογίας ως προς την άμεση και έμμεση προβολή των υποψηφίων βουλευτών, ιδίως δε η αρχή της ισότιμης μεταχείρισής τους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Άρθρο 6

Υποχρεώσεις ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών έναντι των πολιτικών κομμάτων

Οι ενημερωτικοί ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να ενημερώνουν τα πολιτικά κόμματα με κάθε πρόσφορο τρόπο για τον τρόπο τηρήσεως των υποχρεώσεών τους (π. χ. ώρα μετάδοσης) ως προς τη διάθεση δωρεάν δέκα (10) ή πέντε (5) λεπτών την εβδομάδα σε καθένα από τα πολιτικά κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων για την παρουσίαση των προγραμμάτων τους ή όποια άλλη πολιτική δραστηριότητα η οποία έχει επιλεγεί από τα αντίστοιχα κόμματα. Δεν επιτρέπεται η μετακύλιση ούτε η συσσώρευση των δεκαλέπτων με εξαίρεση την μετακύλιση του δεκαλέπτου της πρώτης εβδομάδος της προεκλογικής περιόδου αποκλειστικώς στη δεύτερη. Κατά τη διάρκεια των δεκαλέπτων επιτρέπεται στα κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων να μεταδίδουν διαφημιστικά μηνύματα τα οποία δεν μπορούν να υπερβούν το ένα τρίτο (1/3) του εκάστοτε διατιθέμενου δεκάλεπτου χρόνου (παρ. 5 υπ' αρ. 11895/23.05.2012 Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως).

Άρθρο 7**Υποχρέωση ενημέρωσης του ΕΣΡ για τις ειδικές προεκλογικές εκπομπές**

1. Οι ιδιωτικοί ενημερωτικοί ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να ενημερώνουν το Ε. Σ. Ρ. για τις εκπομπές τους που υποχρεώνονται να μεταδώσουν σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 (συνέντευξη τύπου αρχηγού πολιτικού κόμματος), 3 (συζητήσεις στρογγυλής τράπεζας με εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων) και 5 (δεκάλεπτο παρουσίασης προγράμματος πολιτικού κόμματος) της Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως 11895/23.05.2012 καθώς και για τα προβλεπόμενα στην υπ' αρ. 11898/23.05.2012 Κοινή Υπουργική Απόφαση πεντάλεπτα. Τις αυτές υποχρεώσεις ενημέρωσης υπέχει και η ΕΡΤ Α. Ε. ως προς τις υποχρεωτικές μεταδόσεις που προβλέπονται στις παραπάνω Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις.
2. Όλοι οι ενημερωτικοί τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί οφείλουν να υποβάλλουν στο ΕΣΡ και το περιεχόμενο όλων των εκπομπών τους που αφορούν την πολιτική επικαιρότητα κατά την προεκλογική περίοδο.
3. Ως προς τον τρόπο υποβολής των εις την παρ. 1 και 2 αναφερομένων στοιχείων έχει εφαρμογή η Οδηγία 1/27.03.2012 του ΕΣΡ.

Άρθρο 8**Οριστική κατανομή ραδιοτηλεοπτικού χρόνου**

Η παρούσα Οδηγία θα έχει εφαρμογή και μετά την κατά το άρθρο 7 της υπ' αριθ. 11898/23.05.2012 Κοινής Αποφάσεως των Υπουργών Εσωτερικών και Επικρατείας έκδοση νέας Υπουργικής Αποφάσεως μετά την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών από τον Άρειο Πάγο, και τη ρύθμιση κατανομής του ραδιοτηλεοπτικού χρόνου για το σύνολο των κομμάτων που δεν εκπροσωπούνται στη διαλυθείσα Βουλή ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 9**Τελική διάταξη**

Το Ε. Σ. Ρ. δέχεται καταγγελίες που αφορούν παραβιάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας ή της παρούσας Οδηγίας, επεξεργάζεται τα κάθε είδους στοιχεία που του αποστέλλονται αναφορικά με την προεκλογική περίοδο

και σε περίπτωση παραβίασης επιβάλλει τις προβλεπόμενες από το νόμο διοικητικές κυρώσεις.

Ο Πρόεδρος του Ε.Σ.Ρ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ